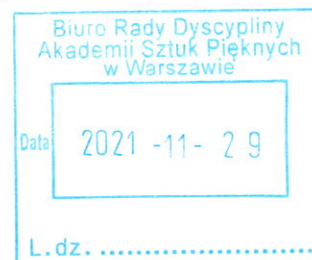

Lublin, dnia 19 listopada 2021 r.

Prof. dr hab. Krzysztof Szymanowicz
Wydział Artystyczny
Instytut Sztuk Pięknych
Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej
w Lublinie

**Recenzja pracy doktorskiej i dorobku artystycznego, mgr Karola Jaworowskiego
sporządzona w związku z przewodem doktorskim w dziedzinie sztuk plastycznych,
w dyscyplinie sztuki piękne, wszczętym przez Radę Wydziału Grafiki
Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie.**

1. Informacje ogólne o kandydacie i ocena dorobku artystycznego

Mgr Karol Jaworowski urodził się 9 sierpnia 1981 roku w Augustowie. Po ukończeniu Wyższego Studium Fotografii w Warszawie rozwijał swoje zainteresowania kontynuując naukę na studiach licencjackich na Wydziale Sztuki Mediów w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. W 2011 roku rozpoczął studia magisterskie na tej samej akademii, które ukończył w 2014 roku uzyskując dyplom magistra, specjalność Narracja Fotograficzna w pracowni prof. dr hab. Prota Jarnuszkiewicza, aneks z malarstwa w pracowni prof. Apoloniusza Węglowskiego. W 2014 roku rozpoczął studia doktoranckie na Wydziale Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, które ukończył w roku 2019. Prowadził badania nad światłoczułością materiałów pochodzenia roślinnego, wykonując serię prób nad światłoczułością nieprzetworzonych chemicznie substancji roślinnych. Współpracował z placówkami kulturalno oświatowymi: Centrum Tańca Burdąg, warsztaty performance, rozwijanie praktyki improwizacji ruchowej, która zmienia swój kształt w zależności od miejsca, czasu i widowni, 2019 – z Teatrem Powszechnym; realizacja projektu Kongres Kultury, 2017 – udział w programie popularno-naukowym „Pegaz”, 2016–2020 – z Teatrem Studio; realizacje projektów teatralnych o charakterze dokumentalnym. Obecnie pan Karol jest zatrudniony jako pracownik techniczny na Wydziale Sztuki Mediów Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie.

Na dorobek artystyczny mgr Karola Jaworskiego składa się zorganizowanie trzech wystaw indywidualnych: „Kwiaty lith”, ul. Oleandrów Warszawa 2019 r.

„Znaki Czasu”, Galeria Zamknięta, ul. Mokotowska 9 Warszawa 2011 r.

„Debiut”, Suwalskie Towarzystwo Fotograficzne 2011 r.

Brał udział w wystawach zbiorowych: „Wieża Babel kontra przestrzeń” Oranżeria Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie 2017, Lino3 Hala Koszyki ul. Koszykowa Warszawa 2017, Kissprint Galeria Wolno ul. Skorupki 6a Warszawa 2016,

Challengel Galerie Camea Obscua - Francja 2014, WFFA Warszawski Festiwal Fotografii Artystycznej 2014.

Udział w konkursach: 2017 – konkurs fotograficzny Carquefou, Francja, 2016 – Concours Photos l'eau patrimoine neutral, Francja, 2016 – konkurs fotograficzny „lrf”, Polska, 2016 – konkurs fotograficzny „Praktyka wdzięczności”, Polska, 2016 – „Cztery pory roku Warmii i Mazur”, Polska, 2016 – Foam.org, Holandia, 2016 – <http://www.photo.fr/>, Francja, 2016 – „Lensculture portrait awards 2016”, Francja, 2015 – konkurs fotograficzny „Czarno-biały świat”, Polska, 2015 – Ogólnopolski konkurs fotografii studenckiej, Polska, 2014 – „Pejzaż Polski”, Kętrzyńskie Centrum Kultury, Polska.

2. Ocena pracy doktorskiej i dysertacji pisemnej.

Na pracę doktorską mgr Karola Jaworowskiego pt. „Problemy komunikacji interpersonalnej” składa się cykl ośmiu prac pod tytułem „Niedopowiedzenia”. Do stworzenia cyklu doktorant wykorzystał białą płytę PCV oraz czarną nić nylonową. Podjęty przez niego temat posiada kontekst osobisty związany z doświadczeniem w trudności komunikowania się z otaczającym światem. Dodatkowym impulsem zainteresowania się komunikacją interpersonalną była twórczość artystów przedstawionych przez pana Karola w opisie pracy.

Pan Karol dostrzega problemy w komunikacji interpersonalnej mające różne podłoże nie tylko w samym człowieku ale także w otaczającym go świecie. Opierając się na znanych analizach tematu prowadzonych przez różne dyscypliny naukowe, a w szczególności na badaniach francuskiego badacza Bruno Olliviera, podejmuje się przedstawić go wizualnie jako swoją artystyczną propozycję.

„Tematem mojego projektu są doświadczenia przepływu informacji w komunikacji interpersonalnej, a głównym zadaniem – zilustrowanie toru komunikacji, tak znaczącego dla poprawnego zrozumienia przekazywanej informacji, która może przybierać różne formy w zależności od tego, jaki wpływ wywarły na nią czynniki zewnętrzne.”

Wymieniamy się myślami, pomysłami, obserwacjami w naszym codziennym życiu i nie istnieje obszar, który nie jest związany z komunikowaniem się. Wiemy jak duże znaczenie ma komunikacja interpersonalna, która jest procesem przekazywania i otrzymywania informacji, mających ogromny wpływ na życie człowieka.

Doktorant operuje środkami plastycznymi będącymi symbolami języka w celu stworzenia niewerbalnej komunikacji, w której dzieło posiada treść i niesie informację.

Przekaz wizualny to obraz budowany układem znaków, środków pozawerbalnych przez doktoranta biorących udział w procesie komunikacji, w przekazie informacji. W tym procesie pan Karol jest nadawcą komunikatu płynącego z jego prac do odbiorcy. Do budowy swoich prac wykorzystuje nylonową czarną nić - linię, która staje się głównym środkiem plastycznym i pozwala zachować czytelność przekazu. Zabieg wykorzystania materiałów trwałych i efemerycznych wykraczających poza tradycyjny warsztat jest znanym zjawiskiem we współczesnej sztuce. Tym zabiegiem pan Karol wpisuje się we współczesny proces twórczy, kiedy tradycyjny warsztat nie wystarcza i artysta sięga po nowe środki wyrazu. Użycie linii jako głównego środka plastycznego jest zrozumiałe ponieważ, linia jako pojęcie abstrakcyjne pozwala nam uprościć postrzeganie świata, jest uniwersalnym nośnikiem informacji i należy

do sfery komunikacji. Linie pozwalają budować konkretny model, który istnieje w przestrzeni dwuwymiarowej, a także trójwymiarowej. Linia może być znakiem, gdy odnosi się do czegoś lub wyrazem ekspresji artystycznej. Prace pana Karola charakteryzują się liniami prostymi, nakładającymi się na siebie, zagęszczającymi się tworząc układy geometryczne o różnym natężeniu walorowym, a także pojawia się przestrzeń potraktowana iluzyjnie. Układy geometryczne dzielą pracę na strefy i są nosicielami napięć i dynamiki. Linie stają się nośnikami informacji, które biegną od punktu, mają jakąś drogę i do czegoś trafiają. Linia powtórzona w równoległe kopie tworzy płaszczyznę, a ta tym samym sposobem powielając się, daje życie przestrzeni trójwymiarowej. Prosta linia skonstruowana z białą tła płyty PCV tworzy relacje przestrzenne kształtów nasuwających się na siebie i podkreśla stosunki odległości. Linia w pracach nie jest przypisana do płaszczyzny jak ślad kreski ołówka jest wolna, biegnie w przestrzeni budując relacje przestrzenne. Widzimy to w pracy „Przenikanie”, gdzie proste linie w przestrzeni tworzą wpisane w siebie odwrócone trójkąty, wyznaczając figurę romboidalną. Linie w niej zachodzą na siebie, uginają, płaczą, gubiąc swoją energię napięcia, tworząc czuły wykres emocjonalny. Doktorant tak pisze o tej pracy: „*Przenikanie pokazuje jak znaczenie, sens przekazu zmienia się ze względu na sposób zapisu i możliwości jego odtworzenia. Nadawca posługuje się dostępnymi mu środkami przekazu dla zapisania komunikatu, z formą zapisu włącznie, gdzie ograniczeniem może być język np. hieroglify czy prosta forma zapisu w postaci malowideł na ścianach jaskiń. Odebranie komunikatu mimo prostej formy może nie być już tak jednoznaczne. Odbiorca nie posługuje się już formą przekazu i interpretacja może mieć inne znaczenie*”.

W pracy „Dwa Światy” linie uporządkowane zmieniają kierunek i biegną od punktu do punktu załamując przestrzeń tworząc w ten sposób dynamiczne układy i relacje pomiędzy nadawcą i odbiorcą oraz zakłócenia wiadomości leżących po obu ich stronach.

Pan Karol szukając skuteczności komunikacji, a w tym przypadku komunikacji niewerbalnej posłużył się uniwersalnym środkiem plastycznym jakim jest linia, która poprzez swój symbol czytelny dla wszystkich, daje możliwość budowania zrozumiałych znaków dla obu stron, pozwala na skuteczną komunikację. Chciałbym zwrócić uwagę na świadome wykorzystanie przez pana Karola różnych rozwiązań kompozycyjnych w swoich pracach, które dobrze charakteryzują podjęte zagadnienia komunikacji i są interesującą propozycją wizualną np. praca „Diagonal”, w której zastosował kompozycję diagonalną, czy praca „Paralela”, w której widzimy zachodzące związki pomiędzy równoległością linii prostych.

Wystawa cyklu prac pod tytułem „Niedopowiedzenia” w Galerii Pracowni nr 6 pozwala pełniej spojrzeć na pracę doktorską. Pan Karol w sposób przemyślany wykorzystuje prostokątną przestrzeń z białymi ścianami, budując ekspozycję czytelną nie burzącą wewnętrzną przestrzeni, dającą wrażenie harmonii i możliwości spokojnego kontemplowania. Doktorant w ten sposób wyraża znaczenie przestrzeni w komunikowaniu się nie tylko werbalnym, a także pozawerbalnym.

Opis pracy doktorskiej jest podzielony na cztery rozdziały. We wstępie doktorant definiuje co jest tematem jego pracy doktorskiej, następnie podaje szerokie tło swoich poszukiwań formalnych, wymienia nazwiska artystów, których twórczość była impulsem do analizy

problemu komunikacji interpersonalnej. Wskazuje komunikację interpersonalną jako autentyczny początek zainteresowań artystycznych istotnie wpływających na postawę twórczą doktoranta. W części „Opis prac” przedstawia nam podjęte tematy cyklu „Niedopowiedzenia”, które doktorant poddaje analizie oraz uzupełnia dokumentacją fotograficzną. Opis pracy w sposób czytelny przedstawia rozwiązania problemu artystycznego na polu sztuki wraz z autorskimi spostrzeżeniami.

Konkluzja

Po zapoznaniu się z dokumentacją oraz po spełnieniu przez kandydata wymogów formalnych, biorąc pod uwagę dorobek artystyczny oraz interesujące i oryginalne dzieła artystyczne, na które składa się praca doktorska pod tytułem „Problemy w komunikacji interpersonalnej” przychylam się do wniosku o nadanie panu mgr Karolowi Jaworowskiemu przez Radę Wydziału Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie stopnia doktora.

Prof. dr hab. Krzysztof Szymanowicz

